

Άρθρο 72 : ΠΛΑΓΙΑΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ.

Οι δανειστές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν δικαστική προστασία ασκώντας τα δικαιώματα του οφειλέτη τους, εφόσον εκείνος δεν τα ασκεί, εκτός αν συνδέονται στενά με το πρόσωπό του.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Ι) Οι δανειστές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν δικαστική προστασία ασκώντας τα δικαιώματα του οφειλέτη τους, εφόσον εκείνος δεν τα ασκεί, εκτός αν συνδέονται στενά με το πρόσωπό του.

ΙΙ)Α)α)Πλαγιαστική αγωγή είναι (λέγεται) η περιουσιακού χαρακτήρα (λ.χ.ενοχική,-εμπράγματη,κληρονομική) αγωγή ενός δικαιούχου - οφειλέτου κατά του οφειλέτου του,που ασκείται όμως όχι απο τον ίδιο τον δικαιούχο - οφειλέτη ,αλλά από τον δανειστή του,διότι ο ίδιος ο δικαιούχος - οφειλέτης δεν την ασκεί (:αδρανεί να την ασκήσει) ,υπαίτια ή ανυπαίτια.

β)Ο ασκών την αγωγή δανειστής ζητεί από το εναγόμενο να καταβάλει όχι στον ίδιο,που είναι ενάγων,αλλά στον αδρανούντα δικαιούχο - οφειλέτη,διότι σ'εκείνον οφείλει.

Αυτονόητο ότι ο νόμος παρέχει την πλαγιαστική αγωγή στον δανειστή του αδρανούντα οφειλέτη,διότι ο δανειστής αυτός έχει λαμβάνειν απο τον αδρανούντα οφειλέτη.

γ)Περιουσιακά δικαιώματα του αδρανούντα οφειλέτη,που μπορούν να ασκηθούν πλαγιαστικά από τον δανειστή του, είναι λ.χ.

1)το δικαίωμα καταδίκης σε δήλωση βουλήσεως.(ΕφΘεσ 322/1988.Αρμ 1988.463),

2)το δικαίωμα από το προσύμφωνο (ΕφΑθ 2393/1988.ΕλλΔνη 1990.135),

3)το δικαίωμα εξαλείψεωςυποθήκης(ΜονΠρωτΘεσ 788/1970.-ΝοΒ 1970.856),

4)το δικαίωμα νομίμου μοίρας (ΕφΑθ 8345/1980.ΝοΒ 1981.568),κ.ά. (Βλ. Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα.ό.π.σελ.164 υπό 2.).

δ)Αν δεν γίνει στην ασκούμενη αγωγή επικληση της αδρανείας του οφειλέτη-δανειστή,τότε η πλαγιαστική αγωγή είναι αόριστη.

Η αδράνεια του οφειλέτη-δικαιούχου δικαιολογεί το έννομο συμφέρον του πλαγιαστικώς ενάγοντος δανειστή.(ΕφΘεσ 3265/1977.Δικ.Επιχ.Εταιρ. 1998.189).

ε)Η πλαγιαστική αγωγή μπορεί να είναι καταψηφιστική ή διαπλαστική (λ.χ.αγωγή διανομής κοινού ακινήτου).

στ)Πλαγιαστικά μπορεί να ασκηθεί και αίτηση ασφαλιστικών μέτρων(λ.χ.πλαγιαστική αίτηση συντηρητικής κατασχέσεως εις χείρας τρίτου.ΜονΠρωτΑθ 6043/1994.Δ.1994.728) και αίτηση εκούσιας δικαιοδοσίας (λ.χ. αίτηση εκδόσεως κληρονομητηρίου. ΕφΘεσ 1169/1979.ΝοΒ1980.554) και ανακοπή κατά της εκτελέσεως(λ.χ.ανακοπή ακυρώσεως πλειστηριασμού.- ΜονΠρωτΑθ 6029/1978.ΕλλΔνη 1978.745) (Βλ. Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα.- ό.π.σελ.164 υπό 2.).

ζ) Η απόφαση που απορρίπτει την πλαγιαστική αγωγή δεν παράγει δεδικασμένο εις βάρος του αδρανούντος οφειλέτη. (ΕφΑθ 1223/1986, ΝοΒ 1986.1423). Η απόφαση όμως που δέχεται την πλαγιαστική αγωγή παράγει δεδικασμένο υπέρ του αδρανούντος οφειλέτη. (ΑΠ 428/1979, ΝοΒ-1979.1455). (Βλ. Νίκας εις Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ό.π.σελ.166 υπο 8)

β) α) Το άρθρο 72 ΚΠολΔ νομιμοποιεί τον ενάγοντα δανειστή ως μη δικαιούχο διάδικο.

Ο αδρανής οφειλέτης δεν είναι διάδικος. Είναι τρίτος. Άρα μπορεί ν' ασκήσει παρέμβαση. (Βλ. Κ.Μπέη, ό.π.σελ.394, υπό 4).

β) Ο ασκών πλαγιαστική αγωγή, ούτε υποχρεούται, ούτε δικαιούται να καλέσει στην δίκη τον αδρανούντα οφειλέτη. Μπορεί όμως να του ανακοινώσει την δίκη. (Βλ. Κ.Μπέη, ό.π.σελ.396, υπό 13).

γ) Η άσκηση πλαγιαστικής αγωγής δεν δημιουργεί εκκρεμοδικία για τον αδρανούντα οφειλέτη, ο οποίος δικαιούται ν' ασκήσει αγωγή για την ίδια διαφορά. (Βλ. Κ.Μπέη, ό.π.σελ.396, υπό 13).

δ) Η άσκηση πλαγιαστικής αγωγής δεν είναι σύνηθες φαινόμενο στην δικαστική πρακτική. Διότι ο δανειστής του αδρανούντος οφειλέτη, αν έχει τίτλο εκτελεστό κατ' αυτού, δικαιούται να προβεί σε κατάσχεση εις χείρας του οφειλέτου του αδρανούντος οφειλέτου ως τρίτου. (Βλ. Κ.Μπέη, ό.π.σελ.397, υπό 13).

Άρθρο 83 : Η ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ.

Αν η ισχύς της απόφασης στην κύρια δίκη εκτείνεται και στις έννομες σχέσεις εκείνου που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση προς τον αντίδικό του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 76 έως 78.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

I) Αν η ισχύς της απόφασης της κύριας δίκης εκτείνεται και στις έννομες σχέσεις του προσθέτως παρεμβάντος και του αντιδίκου του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 76 έως 78.

II) Α) Η ισχύς της απόφασης της κύριας δίκης εκτείνεται και στις έννομες σχέσεις του προσθέτως παρεμβάντος και του αντιδίκου του στις εξής περιπτώσεις:

α) Όταν μεταξύ του προσθέτως παρεμβάντος και του αντιδίκου του θα δημιουργηθεί δεδικασμένο λ.χ. διότι ο προσθέτως παρεμβάς κατέστη μετά την έναρξη της κύριας δίκης ειδικός διάδοχός του υπέρ ού παρενέβη (325 αρ.2 ΚΠολΔ) ή διότι ο προσθέτως παρεμβάς είναι μέλος του διαδίκου νομικού προσώπου, υπέρ του οποίου παρενέβη (329 ΚΠολΔ).

β) Όταν η απόφαση της κύριας δίκης μπορεί να εκτελεσθεί κατά του προσθέτως παρεμβάντος λ.χ. διότι είναι υπομισθωτής (325 αρ.3 ΚΠολΔ).

γ) Όταν η άμεση διαπλαστική ενέργεια της απόφασης της κύριας δίκης (λ.χ. απόφαση που ακυρώνει την εκτέλεση) θα θίγει και τις έννομες σχέσεις

του προσθέτως παρεμβάντος.(Βλ.Κ.Μπέη,ό.π.σελ.451-452 υπό3.α'.β')(Βλ.Π.Γέσιου-Φαλτσή:Η αυτοτελής πρόσθετη παρέμβασις,εις τιμ.τόμ.Κ.Κα-ραβά,1971,σελ.562-563).

Β)Όπως αναφέρθηκε υπό το άρθρο 82 παρ.2 ΚΠολΔ : Οι πράξεις που ενεργεί ο προσθέτως παρεμβαίνων είναι ισχυρές μόνον αν δεν είναι αντίθετες προς τις πράξεις του διαδίκου υπέρ του οποίου παρενέβη.Έτσι, λ.χ ισχυρισμοί του αντίθετοι προς τους ισχυρισμούς του διαδίκου υπέρ του οποίου παρενέβη κηρύσσονται απαράδεκτοι.

Στις ανωτέρω υπό α',β',γ' περιπτώσεις,που η ισχύς της αποφάσεως της κύριας δίκης εκτείνεται και στις έννομες σχέσεις του προσθέτως παρεμβάντος και του αντιδίκου του,το άρθρο 83 ΚΠολΔ εισάγει τον θεσμό της "αυτοτελούς πρόσθετης παρέμβασης" ορίζοντας ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 76-78 ΚΠολΔ της αναγκαστικής ομοδικίας,με τις οποίες σκοπείται η απεξάρτηση του προσθέτως παρεμβάντος από τον υπέρ ού η πρόσθετη παρέμβαση ως εξής:

α) με την εφαρμογή της αρχής της αντικειμενικής ενέργειας των επιχειρούμενων διαδικαστικών πράξεων,που προβλέπει το άρθρου 76 ΚΠολΔ (βλ.ανωτέρω υπό το άρθρο 76 ΚΠολΔ),κατά την οποία αρχή η επιχειρούμενη διαδικαστική πράξη ωφελεί ή βλάπτει όχι μόνο τον επιχειρήσαντα την πράξη αυτή διάδικο ,αλλά και τους λοιπούς διαδίκους.

Βάσει της αρχής της αντικειμενικής ενέργειας:

- 1) οι διαδικαστικές πράξεις του αυτοτελώς προσθέτως παρεμβάντος δεσμεύουν(ωφελούν ή βλάπτουν) τον αδρανούντα υπέρ ού η παρέμβαση,
- 2)άν ο υπέρ ού η αυτοτελής πρόσθετη παρέμβαση απουσιάζει εκπροσωπείται από τον παριστάμενο προσθέτως παρεμβάντα,
- 3)η βίαιη διακοπή της δίκης επέρχεται και από μεταβολή στο πρόσωπο του προσθέτως παρεμβάντος,
- 4)οι προθεσμίες κινούνται χωριστά για τον προσθέτως παρεμβάντα και χωριστά για τον υπέρ ου αυτός παρενέβη,
- 5)τα ένδικα μέσα που ασκεί ο προσθέτως παρεμβάς έχουν αποτέλεσμα και για τον υπέρ ού παρενέβη(83,76αρ.4 ΚΠολΔ),

β) με την εφαρμογή του κανόνα του άρθρου 77 ΚΠολΔ,που ισχύει επι αντιφατικών ισχυρισμών.Συνεπώς ο προσθέτως παρεμβάς δικαιούται να επιχειρήσει διαδικαστικές πράξεις αντιφάσκουσες προς τις διαδικαστικές πράξεις του υπέρ ού παρενέβη (λ.χ. η ομολογία του αυτοτελώς προσθέτως παρεμβάντος,ενω ο υπέρ ού παρενέβη αρνήθηκε την αγωγή). Οι πράξεις αυτές εκτιμώνται ελεύθερα από το δικαστήριο υπό την έννοια του 77 ΚΠολΔ.Όστε ο αυτοτελώς προσθέτως παρεμβάς,δυνάμει του 83 ΚΠολΔ,έχει εξουσίες αναγκαίου ομοδίκου.(Βλ.Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα,ό.π.σελ.192 υπό 2)

Γ)Ο αυτοτελώς προσθέτως παρεμβάς όμως δεν μπορεί να μεταβάλει το αίτημα της αγωγής,ούτε να προβάλει δικά του αιτήματα,ούτε ν'ασκήσει ανταγωγή.Ούτε να συνάψει δικαστικό συμβιβασμό με τον αντίδικο του.(83,76 αρ.2 ΚΠολΔ)

Δ)Όστε:Η πρόσθετη παρέμβαση είναι αυτοτελής όταν η απόφαση της δίκης πρόκειται ν'αναπτύξει ενέργειες και αποτελέσματα και στις σχέσεις του προσθέτως παρεμβάντος και του αντιδίκου του υπέρ ού παρενέβη,όταν δηλ. τα υποκειμενικά όρια του δεδικασμένου ή της εκτελεστότητας ή της άμεσης

διαπλαστικής ενέργειας της εκδοθησόμενης απόφασης καταλαμβάνουν και τον προσθέτως παρεμβαίνουντα.

Αυτοτελής είναι συνεπώς η πρόσθετη παρέμβαση:

- α) του ειδικού διαδόχου του διαδίκου υπέρ ού η πρόσθετη παρέμβαση,
- β) του υπομισθωτή υπέρ του υπεκμισθωτή που ενάγεται για απόδοση του μισθίου, ή για αντισυμβατική χρήση του μισθίου,
- γ) του προσεπικληθέντος αληθούς κυρίου ή νομέως(87 ΚΠολΔ),
- δ) του αληθούς δικαιούχου ή υποχρέου σε δίκες που διεξάγουν οι μη δικαιούχοι ή μη υπόχρεοι διάδικοι,
- ε) του υπερθεματιστή που παρεμβαίνει υπέρ του καθ'ού η ανακοπή του 933 ΚΠολΔ επισπεύδοντος δανειστή,
- στ) του υπέρ του νομικού προσώπου παρεμβαίνοντος μέλους του νομικού προσώπου, (Βλ. Νίκας εις Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ό.π.σελ.193 υπό 1.).

Άρθρο 216 : ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ.

1. Η αγωγή, εκτός από τα στοιχεία που ορίζονται στα άρθρα 118 ή 117, πρέπει να περιέχει :

- α) σαφή έκθεση των γεγονότων που θεμελιώνουν σύμφωνα με το νόμο την αγωγή και δικαιολογούν την άσκησή της από τον ενάγοντα κατά του εναγομένου,**
- β) ακριβή περιγραφή του αντικειμένου της διαφοράς,**
- γ) ορισμένο αίτημα.**

2. Στην αγωγή αναφέρεται:

- α) προκειμένου για δίκες περιουσιακών σχέσεων η χρηματική αξία του επίδικου αντικειμένου και**
- β) τα στοιχεία που θεμελιώνουν την αρμοδιότητα του δικαστηρίου.**

ΕΡΜΗΝΕΙΑ.

Το δικόγραφο της αγωγής ,εκτός από τα στοιχεία κάθε δικογράφου, που πρέπει να περιέχει και που ορίζονται στο άρθρο 118 (βλ. ανωτ. υπό το 118 ΚΠολΔ), πρέπει να περιέχει τα εξής στοιχεία:

I) Έκθεση σαφή των γεγονότων που θεμελιώνουν σύμφωνα με το νόμο την αγωγή και

II) δικαιολογούν την άσκησή της από τον ενάγοντα κατά του εναγομένου,

III) Περιγραφή ακριβή του αντικειμένου της διαφοράς(:του επίδικου αντικειμένου). Στην αγωγή που αφορά περιουσιακές σχέσεις αναγράφεται(:αναφέρεται) και η χρηματική αξία του επίδικου αντικειμένου.

IV) Αίτημα ωρισμένο,

V) Τα στοιχεία, που θεμελιώνουν την καθ'ύλη και κατά τόπο αρμοδιότητα του δικαστηρίου,

I) Η έκθεση των γεγονότων (:πραγματικών περιστατικών)(=ιστορική ή πραγματική βάση της αγωγής) (=ελάσσων πρόταση του νομικού συλλογισμού

της αγωγής), - τα οποία πραγματικά γεγονότα θεμελιώνουν σύμφωνα με τον νόμο (= νομική βάση) (=νομοτυπική μορφή του κανόνα δικαίου) (=μείζων πρόταση του νομικού συλλογισμού της αγωγής), την αγωγή (δηλ. την αιτούμενη με την αγωγή δικαστική προ-στασία) (=αίτημα)(=συμπέρασμα του νομικού συλλογισμού της αγωγής), - αποτελεί (:συνιστά) την πραγματική ή ιστορική βάση της αγωγής.

Εχει λοιπόν η αγωγή κατά τα ανωτέρω :

α)ιστορική βάση,(=ελάσσων πρόταση του νομικού συλλογισμού της αγωγής),
β)νομική βάση, (=μείζων πρόταση του νομικού συλλογισμού της αγωγής),
γ)αίτημα(=συμπέρασμα του νομικού συλλογισμού της αγωγής).(Πρβλ. Παπαντωνίου, Γενικές Αρχές, 1983, παρ.9,50,Σημαντήρας,Γενικά Αρχαί,παρ.9,αρ.82).

Η νομική βάση και η ιστορική βάση (δηλ. η μείζων πρόταση και η ελάσσων πρόταση)(ή αλλιώς: το ιστορικό μέρος και το νομικό μέρος αντίστοιχα) της αγωγής συναρπάζουν (:συναποτελούν)το σκεπτικό ή αιτιολογικό μέρος της αγωγής.

Κατ'άλλη ταυτόσημη διατύπωση: Πραγματική ή ιστορική βάση της αγωγής είναι η έκθεση των πραγματικών γεγονότων ,που συμπίπτουν με τις προϋποθέσεις εφαρμογής συγκεκριμένου κανόνα του ουσιαστικού δικαίου,του οποίου την επέλευση της έννομης συνέπειας,ζητεί με το αίτημά της η αγωγή. Η έκθεση των άνω πραγματικών γεγονότων πρέπει να είναι σαφής.

II) Τα ίδια πραγματικά γεγονότα ,που σύμφωνα με τον νόμο, δικαιολογούν την άσκηση της αγωγής από τον ενάγοντα κατά του εναγομένου, αποτελούν(:συναρπάζουν) την νομιμοποίηση(ενεργητική και παθητική κατά κανόνα νομιμοποίηση)των διαδίκων, ενώ στην "κατ'εξαίρεση νομιμοποίηση πρέπει να μνημονεύονται στην αγωγή και οι μη δικαιούχοι και οι μη υπόχρεοι διάδικοι και ο λόγος ,που αυτοί ασκούν την αγωγή ή η αιτία ,που η αγωγή ασκείται κατ'αυτών και το έννομο συμφέρον του ενάγοντα.(Βλ.ανωτέρω στην ερμηνεία υπό το άρθρο 68 ΚΠολΔ.)

Αν η αγωγή είναι αναγνωριστική,όπου το έννομο συμφέρον επιτελεί νομιμοποιητική λειτουργία,πρέπει να εκτίθενται στην αγωγή και τα περιστατικά ,που θεμελιώνουν το έννομο συμφέρον.(Βλ.ανωτέρω υπό το άρθρο 70 ΚΠολΔ.)

IIα) Στο σημείο αυτό πρέπει να θυμηθεί ο χρήστης του παρόντος ερμηνευτικού πονήματος όσα ο Καθηγητής Κ.Μπέης γράφει στην ερμηνεία του κατ'άρθρο του ΚΠολΔ,τα οποία και όλοι οι Δικονομολόγοι Καθηγητές έχουν διδάξει, (Πρβλ.εις Κ.Μπέη: Πολιτική Δικονομία,Γενικά Αρχαί και κατ'άρθρο ερμηνεία,-Έκδοση Αφών Σάκκουλα ,1973,Τόμος Ια, παράγραφος 1 υπό Ι :Η λειτουργία του αφηρημένου κανόνας δικαίου εις σελ.9-11 και παράγραφος 20 : Αι μέθοδοι ερμηνείας του Δικονομικού Δικαίου εις σελ.122-126 υπό 4),ήτοι τα εξής:

A)Κάθε κανόνας (Ουσιαστικού ή Δικονομικού) δικαίου διακρίνεται σε δύο μέρη, τα εξής:

α) Στο πρώτο μέρος, που ονομάζεται πραγματικό μέρος ή ιστορικό μέρος ή νομοτυπική μορφή ή προϋποθέσεις εφαρμογής (του κανόνα δικαίου, εννοείται).

Το πραγματικό (:ιστορικό) μέρος του κανόνα δικαίου περιλαμβάνει τις προϋποθέσεις επελεύσεως, (εφαρμογής) της έννομης συνέπειας, ή άλλως τις προϋποθέσεις εφαρμογής του κανόνα δικαίου.

β) Στο δεύτερο μέρος, που καλείται έννομη συνέπεια ή έννομο αποτέλεσμα (του κανόνα δικαίου).

Η έννομη συνέπεια (του κανόνα δικαίου) περιλαμβάνει (:αναγράφει) τις συνέπειες, οι οποίες επέρχονται όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του πραγματικού (:ιστορικού) μέρους, οπότε λέμε ότι ο συγκεκριμένος κανόνας δικαίου εφαρμόζεται ή τυγχάνει εφαρμογής ή είναι εφαρμοστέος.

Το ιστορικό μέρος και η έννομη συνέπεια, έχουν μεταξύ τους σχέση αιτίου και αιτιατού (:αποτελέσματος).

γ) Ως παράδειγμα θα χρησιμοποιήσουμε τον κανόνα δικαίου του άρθρου 914 Α.Κ., κατά τον οποίο : "Όποιος ζημιώσει άλλον παράνομα και υπαίτια έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει."

Στον κανόνα αυτόν του ουσιαστικού δικαίου το ιστορικό μέρος ή την νομοτυπική μορφή (και την μείζονα πρόταση του νομικού συλλογισμού) αποτελεί η φράση: "Όποιος ζημιώσει άλλον παράνομα και υπαίτια" και την έννομη συνέπεια αποτελεί η φράση : " έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει", (η οποία φράση αποτελεί και το συμπέρασμα του νομικού συλλογισμού).

Ο ενάγων εκθέτει, στο ιστορικό μέρος της αγωγής του, με σαφήνεια ότι ο εναγόμενος παράνομα και υπαίτια έσπασε με το τζήπ του την κρυστάλλινη βιτρίνα του, αξίας 2.000 Ευρώ, δηλ. παράνομα και υπαίτια του προκάλεσε ζημία 2.000 Ευρώ.

Τα γεγονότα του ιστορικού μέρους της αγωγής, που αποτελούν την ελάχισσα πρόταση του νομικού συλλογισμού, υπάγονται στην μείζονα πρόταση του συλλογισμού, και διαπιστώνεται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άνω κανόνα δικαίου, με λογική συνέπεια την επέλευση του συμπεράσματος, δηλ. της έννομης συνέπειας του κανόνα δικαίου, η οποία αποτελεί και το αίτημα της αγωγής του ενάγοντα και βάσει της οποίας ζητείται από τον ενάγοντα ο ζημιώσας εναγόμενος να καταδικασθεί να του καταβάλει αποζημίωση 2.000 Ευρώ.

Β) Το ιστορικό του κανόνα δικαίου, κατά τους κανόνες της Επιστήμης της Λογικής, αποτελείται από "γένη" εννοιών. (Μείζων πρόταση)

Στά γένη αυτά του ιστορικού μέρους του κανόνα δικαίου υπάγονται από τον εφαρμοστή του Δικαίου (Δικαστή ή Δικηγόρο) τα πραγματικά περιστατικά (:γεγονότα), που συνέβησαν, (=Ελάχισων πρόταση), τά οποία τις λιγότερες φορές ανήκουν, στά ίδια γένη του πραγματικού μέρους και τις περισσότερες φορές ανήκουν σε "είδη" εννοιών, τα οποία γένη ή είδη, υπάγονται λογικά στα γένη (:συμπίπτουν λογικά με τα γένη) (:πληρούν τα γένη) του ιστορικού (πραγματικού) μέρους του κανόνα δικαίου.

Όταν λοιπόν τα γένη ή είδη των πραγματικών περιστατικών υπάγονται πράγματι στα γένη του πραγματικού μέρους, ή άλλως :όταν τα πραγματικά περιστατικά συμπίπτουν με τις προϋποθέσεις του πραγματικού μέρους, τότε

επέρχονται τα έννομα αποτελέσματα του κανόνος δικαίου (= η έννομη συνέπεια) και όταν αυτό συμβαίνει λέμε ότι ο συγκεκριμένος κανόνας δικαίου είναι εφαρμοστέος (ή μπορεί να τύχει εφαρμογής ή μπορεί να εφαρμοσθεί) και κατ'ακρίβειαν: εφαρμοστέα είναι η έννομη συνέπεια του κανόνα αυτού του δικαίου.

Γ) Συνήθως τα γένη εννοιών του ιστορικού μέρους του κανόνα δικαίου είναι λέξεις με γενικό νομικό εννοιολογικό περιεχόμενο, που σχεδόν πάντα χρήζουν ερμηνείας, δηλ. πρέπει ν'ανευρεθεί η αληθινή τους έννοια, το αληθινό εννοιολογικό περιεχόμενο, που ήθελε ο νομοθέτης, που επιτυγχάνεται, από την "Ερμηνεία του Δικαίου" με τον επιτυχή συνδυασμό:

- α) του γράμματος του νόμου, δηλ. της γραμματικής διατύπωσης του νόμου, (:Γραμματική ερμηνεία του κανόνος δικαίου).
- β) του πνεύματος του νόμου, δηλ. του σκοπού το οποίο επεδίωκε ο νομοθέτης, δηλ. ποιά κοινωνική ανάγκη ήθελε να ρυθμίσει ο Νομοθέτης (:Τελολογική ερμηνεία του κανόνος δικαίου. Τέλος = σκοπός) και
- γ) των κανόνων της λογικής (ήτοι των κανόνων της ορθής διανόησης).

Κανόνες της λογικής, εκτός από τους κανόνες του ανωτέρω λογικού ή νομικού ή δικονομικού ή δικαστικού συλλογισμού, αποτελούν και τα εξής λογικά επιχειρήματα (Βλ. Γ. Μπαλή: Γενικά Αρχαί του Αστικού Δικαίου, 1961, παρ. 7, σελ. 17-18):

- 1) Ό,τι ο Νόμος ορίζει για ένα θέμα, έπεται ότι για το αντίθετο θέμα ισχύει το αντίθετο.
 - 2) Όταν ο Νόμος επιτρέπει το μείζον, έπεται ότι επιτρέπει και το έλασσον.
 - 3) Όταν ο Νόμος απαγορεύει το έλασσον, έπεται ότι απαγορεύει και το μείζον.
- Όταν ερμηνευθεί, δηλ. προσδιορισθεί το εννοιολογικό περιεχόμενο του γένους ή των γενών του πραγματικού μέρους του κανόνα δικαίου, τότε είναι εύκολη η διαπίστωση αν τα πραγματικά περιστατικά, που συνήθως εκφράζονται με απλά, νομικά ή μη νομικά, είδη, εμπίπτουν (υπάγονται) ή όχι στά γένη του πραγματικού μέρους του κανόνα δικαίου και όταν εμπίπτουν τότε ο κανόνας δικαίου είναι εφαρμόσιμος ή εφαρμοστέος ή καλείται σε εφαρμογή.

Δ) Η αγωγή -- δηλ. η αίτηση (=το αίτημα) παροχής έννομης προστασίας, για προσβληθέν δικαίωμα του ουσιαστικού ιδιωτικού δικαίου ή για διαπλασθησόμενο δικαίωμα του ουσιαστικού ιδιωτικού δικαίου ή για λήψη ρυθμιστικού μέτρου της εκούσιας δικαιοδοσίας, η οποία (αιτούμενη) έννομη προστασία συνίσταται είτε στην αναγνώριση του προσβληθέντος δικαιώματος, είτε στην αναγνώριση και επιδίκαση (:καταψήφιση) του προσβληθέντος δικαιώματος, είτε στην διάπλαση του διαπλασθησόμενου δικαιώματος, είτε στην λήψη του ρυθμιστικού μέτρου της εκούσιας δικαιοδοσίας, -- περιέχει λογικό συλλογισμό, στον οποίο στηρίζεται.

Ο συλλογισμός αυτός καλείται Νομικός Συλλογισμός και όταν περιλαμβάνεται στην δικαστική απόφαση ονομάζεται Δικανικός ή Δικαστικός Συλλογισμός.

Ο νομικός συλλογιαμός έχει:

- α) ως Μείζονα πρόταση (=Νομική βάση) την νομοτυπική μορφή (:τις προϋποθέσεις εφαρμογής) συγκεκριμένου κανόνα δικαίου,

β)ως Ελάχισσα πρόταση (=Ιστορική βάση) τα από τον ενάγοντα (:αιτούντα) επικαλούμενα και αποδειχθησόμενα πραγματικά γεγονότα (:περιστασιακά),τα οποία πληρούν(:συμπίπτουν με)(: υπάγονται στην) την νομοτυπική μορφή (: τις προϋποθέσεις εφαρμογής) του συγκεκριμένου κανόνα δικαίου (:Η Μείζων πρόταση και η Ελάχισων πρόταση του συλλογισμού της αγωγής συναποτελούν το Σκεπτικό ή Αιτιολογικό μέρος της αγωγής), και
 γ)ως συμπέρασμα(=Αίτημα) (έχει)την έννομη συνέπεια του συγκεκριμένου κανόνα δικαίου.

III) Περιγραφή επακριβής του αντικειμένου της διαφοράς (: του επιδίκου αντικειμένου),δηλ. του επιδίκου δικαιώματος, εμπραγμάτου, ενοχικού, κληρονομικού, επί της προσωπικότητας,οικογενειακού,ή άλλου,που έχει προσβληθεί. Σε δίκες περιουσιακών σχέσεων πρέπει να αναγράφεται η χρηματική αξία του επιδίκου αντικειμένου(:περιουσιακού δικαιώματος). Άν δεν αναγράφεται η χρηματική αξία, κύρωση δεν προβλέπεται . (Βλ.Κ.Μπέη,ό.π.σελ.969 υπό III.2.)

IV) Αίτημα ορισμένο.Το αίτημα,είτε είναι αναγνωριστικό,είτε είναι καταψηφιστικό (:επιδικάσεως),είτε διαπλαστικό,πρέπει να είναι ορισμένο, δηλ.επακριβώς προσδιορισμένο κατά ποσό ή έκταση ,κατά ποιό(:είδος) και να περιγράφεται με σαφήνεια και πληρότητα.

V)Επίσης στην αγωγή πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία,που θεμελιώνουν την καθ'ύλη και κατά τόπο αρμοδιότητα του δικαστηρίου.

VI)Εάν η ιστορική βάση της αγωγής δεν είναι σαφής και ακριβής ,αλλά περιέχει αοριστίες, αντιφάσεις και ανακρίβειες,ή εαν η ενεργητική και η παθητική νομιμοποίηση της αγωγής και το έννομο συμφέρον του ενάγοντος δεν περιγράφονται στην αγωγή με πληρότητα και ακρίβεια, ή άν το επίδικο αντικείμενο δεν περιγράφεται με σαφήνεια και πληρότητα ή εάν τα αίτημα δεν είναι επακριβώς προσδιορισμένο ,τότε η αγωγή είναι αόριστος και απορρίπτεται ως απαράδεκτος.(Βλ.Κ.Μπέη ,ό.π.σελ.958 υπό III,1, υπό το άρθρο 216 ΚΠολΔ. Η αοριστία του δικογράφου της αγωγής δεν είναι δυνατόν να θεραπευθεί,ούτε δια των προτάσεων,ούτε δι'άλλου εγγράφου.(Βλ.Κ.Μπέη,ό.π.σελ.965 υπό 11.)

VII) Το άρθρο 216 ΚΠολΔ,περιλαμβάνει τον βασικό κανόνα σύνταξης του δικογράφου της αγωγής.

Άρθρο 218:ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΑΓΩΓΩΝ.

1. Περισσότερες αιτήσεις (παροχής δικαστικής προστασίας) του ίδιου ενάγοντος κατά του ίδιου εναγομένου οι οποίες πηγάζουν από την ίδια ή διαφορετική αιτία, αφορούν το ίδιο ή διαφορετικό αντικείμενο και στηρίζονται στον ίδιο ή διαφορετικό λόγο μπορούν να ενωθούν στο ίδιο δικόγραφο αγωγής:

α) αν δεν είναι αντιφατικές μεταξύ τους,

β) αν στο σύνολό τους υπάγονται λόγω ποσού στο δικαστήριο όπου εισάγονται, γ) αν υπάγονται στην τοπική αρμοδιότητα του ίδιου δικαστηρίου,

δ) αν υπάγονται στο ίδιο είδος διαδικασίας,

ε) αν η σύγχρονη εκδίκασή τους δεν επιφέρει σύγχυση.

2. Αν ενωθούν περισσότερες αιτήσεις χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, διατάσσεται ύστερα από αίτηση ή και αυτεπαγγέλτως ο χωρισμός και στην περίπτωση καθ' ύλην ή κατά τόπον αναρμοδιότητας εφαρμόζονται τα άρθρα 46 και 47.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

I) Α) Περισσότερες αιτήσεις παροχής δικαστικής προστασίας του ίδιου ενάγοντος κατά του ίδιου εναγομένου, - οι οποίες πηγάζουν από την ίδια ή διαφορετική αιτία, αφορούν το ίδιο ή διαφορετικό αντικείμενο και στηρίζονται στον ίδιο ή διαφορετικό λόγο - μπορούν να ενωθούν στο ίδιο δικόγραφο αγωγής αν συντρέχουν όλες (:σωρευτικά) οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) αν δεν είναι αντιφατικές μεταξύ τους,

β) αν στο σύνολό τους υπάγονται λόγω ποσού στο δικαστήριο όπου εισάγονται,

γ) αν υπάγονται στην τοπική αρμοδιότητα του ίδιου δικαστηρίου,

δ) αν υπάγονται στο ίδιο είδος διαδικασίας,

ε) αν η σύγχρονη εκδίκασή τους δεν επιφέρει σύγχυση.

Β) Αν ενωθούν περισσότερες αιτήσεις παροχής δικαστικής προστασίας, χωρίς να συντρέχουν όλες οι ανωτέρω υπό Α' προϋποθέσεις, διατάσσεται, ύστερα από αίτηση ή και αυτεπαγγέλτως, ο χωρισμός και στην περίπτωση καθ' ύλην ή κατά τόπον αναρμοδιότητας εφαρμόζονται τα άρθρα 46 και 47.

II) Α) Αντικειμενική σύρρευση αγωγών είναι η - κατ'εφαρμογή της αρχής της οικονομίας της δίκης - ένωση (:σώρευση) στο ίδιο δικόγραφο αγωγής πολλών αγωγών του αυτού ενάγοντα κατά του αυτού εναγομένου. (Βλ. ανωτέρω υπό την ερμηνεία του άρθρου 74 ΚΠολΔ, υπό Β').

Κατ'εφαρμογή του άρθρου αυτού επιτρέπεται λ.χ. η αντικειμενική σύρρευση:

α) της αγωγής περί επιμελείας του τέκνου και της αγωγής περί διατροφής του,

β) της αγωγής για την καταβολή του μισθού του μηνός Μαρτίου και της αγωγής για την καταβολή του μισθού του μηνός Απριλίου,

γ) της διεκδικητικής αγωγής και της αρνητικής αγωγής, που αφορούν σε διαφορετικά ακίνητα, (ΠολΠρωτΚορ 109/1971, Δ.3.13),

(Βλ. Κ.Μπέη, ό.π.σελ.974 υπό 5.)

Β) Η παρ.2 του άρθρου καθορίζει τι συμβαίνει όταν δεν συντρέχει μία προϋπόθεση. Η απόφαση που διατάσσει τον χωρισμό δεν είναι οριστική, δεν καταργεί την εκκρεμοδικία και δεν επιδικάζει έξοδα. (Βλ. Κ.Μπέη, ό.π.σελ.977 υπό 12.)

Γ) Η ανωτέρω αντικειμενική σύρρευση αγωγών πρέπει να διακρίνεται από την επικουρική σύρρευση αγωγών, η οποία επιτρέπεται - και αν ακόμη της επικουρικά ασκούμενης αγωγής το αίτημα είναι αντιφατικό ή αντίθετο προς το αίτημα της κυρίως ασκούμενης αγωγής. (Βλ. Κ.Κεραμέα, ό.π.σελ.211,-2η παράγραφος).

Εάν όμως υπάρχει αντίφαση ή αντίθεση των ιστορικών βάσεων των αγωγών ,υπό την έννοιαν ότι δεν μπορεί να συνέβη ταυτοχρόνως ένα γεγονός της μιάς πραγματικής βάσης με ένα άλλο αντιφατικό του γεγονός της ιστορικής βάσης της άλλης αγωγής,λ.χ. κατά την ίδια χρονική στιγμή να συνέβη και κλοπή του πράγματος και καταστροφή του,τότε η αντίφαση αυτή δεν επιτρέπει την επικουρική άσκηση τέτοιων αγωγών.(Βλ.Κ.Μπέη,ό.π.σελ.981 υπό 7.)

Η επικουρικά ασκούμενη αγωγή ασκείται για την περίπτωση ,που το δικαστήριο δεν ήθελε δεχθεί το αίτημα της κυρίως ασκούμενης αγωγής.Λ.χ. Με την κυρίως ασκούμενη αγωγή ζητείται από τον αγοραστή επιστροφή καταβληθέντος τιμήματος πωλήσεως ,λόγω χωρησάσης μεταξύ των συμβαλλομένων πωλητού και αγοραστού αντιθέτου συμφωνίας (contrarius consensus) και επικουρικά ζητείται από τον επιστροφή του ιδίου τιμήματος με αγωγή αδιακαιολογήτου πλουτισμού του πωλητού για αιτία λήξασα ή λ.χ.με την κυρίως ασκούμενη αγωγή ζητείται δικηγορική αμοιβή και τόκος επί του ποσού της δικηγορικής αμοιβής από τον χρόνο που περατώθηκε η παροχή της δικηγορικής υπηρεσίας και επικουρικά ζητείται τόκος από της επιδόσεως της κυρίως ασκούμενης αγωγής.

Δ)Εάν η ίδια αγωγή στηρίζεται σε πολλές νομικές βάσεις,νομικές διατάξεις,εννοείται ότι δεν έχουμε αντικειμενική σώρευση αγωγών. (Βλ.Κ.Μπέη,ό.π.σελ.973 υπό το άρθρο 218 ΚΠολΔ).

Άρθρο 221:ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ:ΠΟΙΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΕΧΕΙ Η ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΕΧΕΙ Η ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ.

1. Με την άσκηση της αγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 215, η κατάθεσή της έχει ως συνέπεια α) εκκρεμοδικία, β) το αμετάβλητο της δικαιοδοσίας και αρμοδιότητας του δικαστηρίου, γ) την προτίμηση ανάμεσα σε περισσότερα αρμόδια δικαστήρια, και η επίδοση της έχει ως συνέπεια τα αποτελέσματα που το ουσιαστικό δίκαιο ορίζει ότι επέρχονται από την έγερση της αγωγής.

2. Εκκρεμοδικία συνεπάγεται και η υποβολή, ενώ διαρκεί η δίκη, αίτησης με την οποία επιδιώκεται καταψήφιση, αναγνώριση ή διάπλαση, καθώς και η πρόταση ένστασης συμψηφισμού.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

A) Οι συνέπειες της ασκήσεως της αγωγής είναι και δικονομικές (δηλ. προβλέπονται απο το Δικονομικό Δίκαιο του ΚΠολΔ) και ουσιαστικές(δηλ.προβλέπονται από το Ουσιαστικό Δίκαιο του Α.Κ. και άλλων ουσιαστικών νόμων).

B) Οι δικονομικές συνέπειες της ασκήσεως της αγωγής είναι:

- α) η εκκρεμοδικία,(221,παρ.1,περ.α΄ και 222 ΚΠολΔ),
- β)το αμετάβλητο της δικαιοδοσίας και της αρμοδιότητας του δικαστηρίου, (221,παρ.1,περ.β΄ ΚΠολΔ),
- γ) η προτίμηση ανάμεσα σε περισσότερα κατά τρόπον αρμόδια δικαστήρια, (221,παρ.1,περ.β΄ ΚΠολΔ),

δ) το απαράδεκτο της μεταβολής του αιτήματος της αγωγής, (223,εδ.α΄ ΚΠολΔ),

ε) το απαράδεκτο της μεταβολής της ιστορικής βάσης της αγωγής, (224,εδ.α΄ ΚΠολΔ).

Γ) Οι ουσιαστικές συνέπειες της ασκήσεως της αγωγής είναι :

α) η διακοπή της παραγραφής της αξιώσεως, που ασκήθηκε με την αγωγή, (261,παρ.1,εδ.α΄Α.Κ.),

β) για τον οφειλέτη χρηματικής παροχής αρχίζει η παραγωγή των νόμιμων τόκων (:τόκων επιδικίας)(346 εδ.α΄Α.Κ.),

γ) επιτείνεται η ευθύνη του οφειλέτη ωρισμένου πράγμα-τος(348 Α.Κ.),

δ) επιτείνεται η ευθύνη του νομέα διεκδικουμένου πράγμα-τος(1096,1097,1100,1102,1103 Α.Κ.),

ε) κ.ά.

Δ) Επειδή η αγωγή ασκείται με δύο διαδικαστικές πράξεις ήτοι με την κατάθεση του δικογράφου της στην Γραμματεία του Δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με την επίδοση στον εναγόμενο επικυρωμένου αντιγράφου του κατατεθέντος δικογράφου (βλ. ανωτέρω στην ερμηνεία του άρθρου 215 υπό Α΄) ,η επέλευση των συνεπειών (δικονομικών και ουσιαστικών) της ασκήσεως της αγωγής τελεί υπό την νόμιμη διαλυτική αίρεση της μή επίδοσης στον εναγόμενο του επικυρωμένου αντιγράφου του κατατεθέντος δικογράφου της αγωγής.

Ε) Με και από την κατάθεση του δικογράφου της αγωγής στην Γραμματεία του Δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται επέρχονται οι προαναφερθείσες υπό Β΄ δικονομικές συνέπειες της ασκήσεως της αγωγής.

Στ) Με και από την επίδοση στον εναγόμενο επικυρωμένου αντιγράφου του κατατεθέντος δικογράφου επέρχονται οι προαναφερθείσες υπό Γ΄ ουσιαστικές συνέπειες της ασκήσεως της αγωγής.

(Πρβλ.Μακρίδου εις Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα.ό.π.υπό το άρθρο 221 ΚΠολΔ).

Ζ) Εκκρεμοδικία συνεπάγεται και η υποβολή, ενώ διαρκεί η δίκη, αίτησης με την οποία επιδιώκεται καταψήφιση, αναγνώριση ή διάπλωση, καθώς και η πρόταση ένστασης συμψηφισμού.